Starostovia vinia Polačeka z populizmu,CHCÚ ODBORNÚ DISKUSIU A DÁTA

PRINT , Zdroj: Korzár košický večer, Strana: 9, Servis: TÉMA, Dátum: 15.05.2020 00:00:00, Autor: JANA OGURČÁKOVÁ,FOTO: JUDITA ČERMÁKOVÁ

Šéfovia mestských častí nie sú spokojní so súčasným stavom, avšak nepáči sa im spôsob komunikácie zo strany primátora.

KOŠICE. Písal sa rok 2001 a košické miestne úrady rokovali o možnosti znížiť počet mestských častí.

Spojili by sa Ťahanovce sídlisko a obec.

Juh by sa spojil s Barcou a Šebastovcami.

Jazero s Krásnou a Vyšným Opátskym.

Furča s Košickou Novou Vsou, Západ by sa rozšíril o Pereš a Lorinčík.

Ku KVP by sa pridala Myslava.

Šaca by sa spojila s Poľovom a Sever s Kavečanmi a Džungľou.

Lunik IX a Staré Mesto by ostali samostatné.

Zo súčasných 22 by tak ostalo 10 mestských častí.

To je len jeden z odmietnutých návrhov reformy, ku ktorej dodnes neprišlo.

Starostov sme sa pýtali, či v primátorovom kroku vidia reakciu na ich nedávnu kritiku alebo naozajstný začiatok debaty o znížení počtu mestských častí (MČ), či sú za ich redukciu a ako vnímajú vlastné kompetencie.

Sídlisko Ťahanovce, starosta Miloš Ihnát Primátor podľa starostu Miloša Ihnáta (nezávislý) v ťaživej situácii nevhodne využil dlhodobo neriešenú tému.

„Sám však musí vedieť, že je to veľmi zložitá, odborná téma a pýtať sa anketou ľudí je dnes nie najsprávnejšie z odborného hľadiska.

Samozrejme, väčšina má za to, že k určitej redukcii by malo dôjsť, avšak vzhľadom na históriu vzniku mestských častí to musí byť uvážený krok v súlade s tým, čo je potrebné pre MČ zabezpečiť, aj aby nestratili niektoré svoju identitu," povedal.

V minulosti navrhoval model 15 mestských častí.

„V Krásnej sú aj úvahy o úplnom odčlenení od Košíc. Teda aj napriek skutočne vysokému číslu 22 je potrebné veľmi citlivo k téme pristupovať. Rozhodne by absolútny centralizmus pri druhom najväčšom meste nebol vhodný. Teda ak redukcia, určite nie násilná a len ako populistický neuvážený krok."

Magistrát podľa neho nedokáže funkčne zabezpečiť všetky služby.

„Každodenne sa s tým stretávame – cesty, chodníky, odpad, osvetlenie. Omnoho efektívnejšie by bolo preniesť ťarchu aj s balíkom peňazí na menšie celky, ktoré by pružnejšie a efektívnejšie reagovali práve na bežné každodenné veci," myslí si Ihnát.

Staré Mesto, starosta Igor Petrovčik „Primátor by nemal zavádzať verejnosť, pretože starostovia sa nepostavili proti šetreniu, ale proti jeho autoritárskemu štýlu riadenia, keď bez dodržania zákonov jednoducho zoškrtal rozpočty, hoci o krátení dotácií môže rozhodnúť iba mestské zastupiteľstvo ako kolektívny orgán,"

hovorí staromestský starosta Igor Petrovčik (exSpolu).

Svojmu pôvodne politickému spojencovi pripomína, že mestské časti dostávajú minimum peňazí, čo mnohokrát nestačí ani len na dôstojné fungovanie, nieto na rozvoj.

Podľa Petrovčika sú mestské časti bližšie k občanom a vedia operatívnejšie reagovať na riešenie problémov.

„Vezmite si príklad situáciu s koronavírusom, mestské časti už dávno distribuovali rúška dôchodcom, keď sa centrálne mesto prebudilo. Rovnako to platí pri čistote, zeleni i chodníkoch, určite by sme sa dokázali lepšie postarať o prostredie našich občanov ako ťažkopádne mesto."

Od mesta chce vidieť potrebné vstupné dáta na debatu o redukcii mestských častí.

„Teda aj počet zamestnancov magistrátu, ich efektívnosť, náklady, ale aj každej z 22 mestských častí, vrátane kompetencií, aby sme videli, kde to hospodárne nie je, kde je to možno až nelogické alebo za hranicou zdravého rozumu," tvrdí Petrovčik.

Magistrát by podľa neho mal mať štíhlejší aparát a sústrediť sa na celomestské strategické rozvojové projekty, komplexné územné plánovanie a reprezentáciu navonok.

Zvyšok by malo mesto ponechať aj s peniazmi mestským častiam.

KVP, starosta Ladislav Lörinc Najmladšiemu starostovi Ladislavovi Lörincovi (nezávislý) prekáža povrchné chápanie tejto problematiky, ktoré má za následok, že občania inklinujú k jednoduchým a populistickým vyhláseniam.

Pripomína prístup „Divide et Impera" (Rozdeľuj a panuj), ktorý je v politike platný už storočia.

„Každý jeden despotický vládca má tendenciu rušiť demokraticky zvolené orgány, ktoré nepodliehajú jeho moci, namiesto toho, aby hľadal potrebný kompromis medzi demokraticky zvolenými orgánmi v širokej odbornej diskusii. Na diskusiu totiž treba rozmýšľať a tvoriť. Na rušenie stačí vyžívať sa v ničení."
Primátora kritizuje, že na úrovni **Únie miest** žiada štát o zmenu formy financovania a ujednotenie kompetencií medzi štátom a obcami, ale keď prakticky o to isté žiadajú starostovia, tak rétoriku otáča naopak.
„Jediné, čo čítame a počujeme, je „zrušiť". Osobne mám za to, že akákoľvek zmena nebude pre občanov v konečnom dôsledku úspešná, ak nebude stáť na 3
základných pilieroch: 1. počet, 2.
kompetencie, 3. financovanie. Tie by mali byť jasné a presne zadefinované na demokratickom, občianskom a historickom princípe.
Ako starosta môžem po roku a pol zodpovedne a s plnou vážnosťou prehlásiť, že najväčšou prekážkou rozvoja nášho sídliska je magistrát mesta Košice,"
myslí si Lörinc.
Ako magister politológie chce ísť do odbornej diskusie s hocikým, kto to so systémovou zmenou myslí skutočne vážne.
„Zatiaľ však nikto nepredložil reálny návrh, dekádu počúvame len populistické reči s cieľom získať nárazovú, chvíľkovú popularitu."
Juh, starosta Jaroslav Hlinka Krok primátora vníma služobne najstarší košický starosta Jaroslav Hlinka (nezávislý) len ako reakciu na nedávnu kritiku starostov.
„Dokazuje to aj skutočnosť, akou formou a spôsobom to pán primátor odprezentoval navonok."
Aj v minulosti Hlinka súhlasil s redukciou mestských častí a prikláňa sa k modelu štyroch, resp. piatich veľkých MČ.
„Určite by mali mať mestské časti viac kompetencií ako v súčasnej dobe a tomu zodpovedajúce financovanie," myslí si Hlinka.
Furča, starosta Jozef Andrejčák Mestská časť Dargovských hrdinov sa vzhľadom na svoje dlhy z minulosti musí správať zodpovedne voči verejným financiám a pravidelne šetriť.
„Súčasná situácia v rámci územnej **samosprávy** mesta Košice z pohľadu kompetenčného a finančného nie je dlhodobo udržateľná. Určite si to vyžaduje reformu. Momentálne právne postavenie **samosprávy** v meste je však veľmi komplikované pre nejaké reformné riešenie. Reformu vnímam ako zásadnú zmenu fungovania **samosprávy** v prospech občana," vraví Jozef Andrejčák (exSmer-SD).
Vie si predstaviť presun kompetencií a financií na mestské časti vrátane ich zlúčenia.
„Všetko však musí prebiehať po dôkladnej analýze jednotlivých oblastí s prihliadnutím na špecifiká každej mestskej časti.
Reforma samosprávy v meste musí priniesť efektívnejšie fungovanie základných úloh mesta a mestských častí v prospech občana," dodal Andrejčák.
Sever, starosta František Ténai Podľa Františka Ténaia (nezávislý)
základným problémom nie je zákon o meste Košice, ale Štatút mesta, kde pomaly každá mestská časť má iné kompetencie.
„Preto potom vznikajú konflikty medzi mestom Košice a mestským časťami, aj medzi mestskými časťami navzájom.
Vždy je to len o jednej veci, o peniazoch.
Bratislava má 17 mestských častí aj s kompetenciami a vôbec nepočujeme, že by tam boli obdobné problémy ako v Košiciach."
Diskusia o mestských častiach musí podľa Ténaia prebehnúť s odborníkmi na **samosprávu**.
„Som jednoznačne za odbornú diskusiu na túto tému a nie výsledok statusov na Facebooku.
Som za väčšie kompetencie mestských častí, pretože sme rozhodne bližšie k obyvateľom, žijeme spoločne v jednej lokalite a lepšie poznáme problémy, požiadavky aj riešenia," vraví Ténai.
Pereš, starosta Jozef Karabin Jeden z najväčších kritikov vedenia mesta zdôrazňuje, že mesto Košice už roky šetrí na mestských častiach – za obyvateľa dostáva približne 600 eur na rok, no malým mestským častiam dáva necelých 140 eur.
„Mesto si v tomto prípade ponechá viac ako 460 eur. Ale čo je najpodstatnejšie, je fakt, že dane za pozemky, domy, garáže, chaty, hospodárske budovy či byty platia ľudia mestu Košice, no mestské časti z týchto financií nedostanú ani cent," vraví Jozef Karabin (nezávislý).
Pripomína, že ak by sa malé MČ osamostatnili, začali by pre mesto Košice ťažké časy.

„V Pereši by som mal rozpočet 1,5 milióna eur, to znamená, že mesto by prišlo o 1,2 milióna eur. Dnes mám rozpočet zhruba 300 000 eur. Kto z koho potom žije? Jednoznačne mesto Košice žije z mestských častí a dáva im späť iba omrvinky. Ak by sa mohla odtrhnúť aj Šaca, Barca, Krásna, Myslava, mesto by riadne krvácalo.“
V minulom volebnom období podľa neho takmer každý starosta predložil bývalému vedeniu mesta „vlastný“ model nového návrhu budúceho počtu MČ.
Karabin navrhol zlúčenie Lunika IX a Západu a spojenie Pereša s Lorinčíkom.
„Ostatné by ostali tak, ako sú. A ak by sa ušetrilo, v ďalšom období by sa s redukciou pokračovalo. S mojím návrhom na 20
MČ sa nestotožnil ani starosta Lorinčíka, ani starosta Lunika IX," dodal Karabin.
Vyšné Opátske, starosta Viktor Mikluš Starosta historickej obce hovorí, že téma ožíva každé volebné obdobie, no Facebook nie je pre neho relevantný kanál na serióznu komunikáciu.
„Predmetná téma je tak vážna, že predpokladám, že keby to niekto s ňou myslel vážne v blízkej dobe, určite by nekonal cez Facebook alebo médiá, ale na pôde **samosprávy**. Možno sú tieto informácie potrebné do budúcnosti, aby v meste nenastal kolaps.“
Ak je to podľa neho zo strany primátora naozajstný začiatok diskusie o znížení počtu mestských častí, predpokladá rokovania.
„Tak, ako je nespokojný magistrát, tak sú nespokojné mestské časti. Žijeme dobu, ktorú nezažilo niekoľko generácií. Musíme sa s ňou popasovať. No k tomu potrebujeme hlavne disciplínu a vytrvalosť, čo nám niekedy chýba. Rezervy musíme hľadať v prvom rade u seba a nie u druhých.“
Podľa Mikluša keď chcú tzv.
veľké mestské časti také kompetencie, ako majú malé mestské časti, vyšiel by im v ústrety.
Jazero, starostka Lenka Kovačevičová Spory o vyplatenie podielových daní podľa starostky Lenky Kovačevičovej (nezávislá) ukázali, že určité veci v meste nefungujú a musia sa zmeniť.
„Na rozdiel od konštruktívnej diskusie nás obratom čakal zo strany primátora príspevok o znížení počtu MČ aj s dôvetkom, že nechceme šetriť. Je to také detinské správanie, nebudete počúvať, starostovia, tak vás postraším znížením počtu MČ. Pre nás to však nie je strašenie, práve starostovia sa dožadujú dlhodobo zmeny, ktorá je nevyhnutná a potrebná.“
Starostovia sa podľa nej stretli viackrát k téme mestských častí a otvorenia Štatútu mesta Košice aj v roku 2019 alebo i hneď
začiatkom roka 2020.
„Dokonca sme ešte v januári tohto roka požiadali primátora listom o stretnutie k tejto téme a k otvoreniu Štatútu mesta Košice, stretnutia sme sa nedočkali.“
Je za decentralizáciu mesta a reformu **samosprávy** Košíc. „Je nevyhnutná, tento aktuálny model je neudržateľný, nespravodlivý a zle nastavený.“
Ušetrené peniaze pri znížení počtu MČ nemôžu byť podľa starostky jediným argumentom radnice.
„Je to podsúvanie lží obyvateľom, je to lacný nástroj vybíjania politického kapitálu. Hovoria o tom roky a každý nový, ktorý príde, ale v skutočnosti sa za to nezasadia, lebo vedia skutočnú pravdu a aj to, ako je to legislatívne veľmi náročný a komplikovaný proces, ktorý v konečnom výsledku zastaví referendum obyvateľov danej mestskej časti. Na margo financií len samotný chod magistrátu a celého aparátu v ňom stojí viac peňazí (približne 15 miliónov), ako mesto pošle dokopy pre 22 mestských častí. Z celkového rozpočtu mesta ide do mestských častí len 6 percent. V skutočnosti máme 8 veľkých mestských častí, kde žije viac než 84 percent obyvateľov, a zvyšných 16 percent žije v ďalších malých 14 MČ,“ povedala Kovačevičová.
So starostami, odborníkmi na ekonomiku i **samosprávu** chcú v priebehu roka predstaviť návrh zmien.